

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vyučovacího předmětu – ZEMĚPIS

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizován v 6. – 9. ročníku, počet hodin týdně: 6. ročník - 2
7. ročník - 2
8. ročník - 2
9. ročník - 1

- v průběhu II. stupně si žáci osvojí základní vědomosti o Zemi jako o vesmírném tělese, o znázornění povrchu Země. Získávají základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své vlasti a obce, důležité poznatky o světadílech a oceánech, o státech světa a současných globálních problémech lidstva, dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými daty a informačními materiály.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- zadáváme žákům referáty, k nimž žáci vyhledávají, sbírají, zpracovávají, třídí a hodnotí geografické informace, data v příslušných informačních zdrojích – na internetu, v rozhlasu, televizi, encyklopediích apod.
- získané poznatky propojujeme se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí
- pokládáme žákům otázky vztažené ke způsobu a příčinám různých přírodních procesů
- předvádíme manipulaci s orientačními, topografickými pomůckami, s glóbusem, plány, atlasy, jízdními řády, grafy, statistickými daty
- kontrolujeme výsledky pozorování, měření, zkoumání a požadujeme, aby je žáci samostatně zhodnotili a porovnali se svými dosavadními zkušenostmi, znalostmi, dovednostmi.

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme s žáky na základě pozorování osvojených znalostí a dosavadních zkušeností platformu nebo hypotézu k problému či úkolu, žáci je ověřují praktickou činností, kladou otázky s geografickou tematikou a objevují problémy s tím související
- usilujeme se svými žáky o nalezení a pojmenování shodných, podobných a odlišných znaků geografických objektů, jevů a procesů
- pojmenujeme podstatné lokální, regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry, žáci o nich diskutují a usilují o vhodné způsoby řešení problémů, nenechají se odradit počátečními nezdary, sledují a hodnotí vlastní pokrok při zdolávání problémů.

Kompetence komunikativní

- vyžadujeme na žácích formulaci hypotéz, pojmenování problémů či vlastních názorů na konkrétní témata přírodního a společenského prostředí, žáci uvádějí skutečnosti, ze kterých vyvozují své úsudky, vytvářejí si vlastní názory, formulují vlastní rozhodnutí a uplatňují v jednání své názory, využívají dostupné informační a komunikační prostředky, učí se výslovnosti vlastních zeměpisných jmen v cizích jazycích
- konzultujeme názory svých žáků, vedeme je ke vhodné argumentaci, spolupracujeme společně na řešení problémů a úloh
- uskutečňujeme a vedeme s žáky řízený dialog, žáci vyjadřují své myšlenky a názory v logických postupných krocích.

Kompetence sociální a personální

- rozdělujeme pracovní úkoly ve skupině, žáci přijímají svou roli a ztotožňují se s ní, spolupracují při skupinové práci, vytvářejí si pozitivní vztah k práci, k odpovědnému přístupu k práci své i druhých, k odpovědnosti za výsledky své činnosti, přijímají, diskutují a usměrňují názory druhých
- hodnotíme výsledky činnosti skupin i jednotlivců, navozujeme sebekritiku, žáci chápou potřebu efektivní spolupráce.

Kompetence občanské

- uvádíme, vysvětlujeme, objasňujeme a zdůvodňujeme žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírodního a životního prostředí, žáci se zajímají o prostředí, v němž žijí, oceňují krásy přírody a historických a kulturních objektů, chápou významy přírodních a společenských hodnot, vystupují aktivně a prakticky v jejich zájmu
- učíme své žáky praktické, bezpečné orientaci a pohybu v přírodním terénu a v urbanizované krajině, chování a ochraně za mimořádných událostí
- prezentujeme fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí, vyjadřují demokratické přístupy v řešení společenských problémů, žáci poznávají tradice, zvyky a kultury lidí v jednotlivých světadílech a oblastech.

Kompetence pracovní

- dohlížíme na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami, nástroji, přístroji a materiály při jejich používání v učebnách i v terénní výuce, na dodržování stanovených a vymezených pravidel pracovních činností
- informujeme žáky o existenci a šíření moderních komunikačních, dopravních a výrobních technologií, které mají úzký vztah k orientaci, pohybu a pobytu v terénu, k cestování, k rozmístění výrobních a jiných aktivit v prostředí, k ochraně přírodního a životního prostředí
- hodnotíme kladně svědomitou a systematickou práci žáků.